

V Banatu že mlatijo

Nove žitne cene v Srbiji — Višina naturalnega plačila žanjecem in mlatičem — Izgledi nove žitne letine

Ljubljana, 22. avgusta

Srbska vlada je posebno naredbo določila nove cene za žito in žitne izdelke. V juliju, avgustu in septembru velja za pšenico osnovna cena 400 din za stot. K tej se pristeje še premija v višini 100 din. Za meseca oktober in november znaša premija 50 din. Od 1. decembra do nove žetve pa dobijo pridelovalci le osnovno ceno, to je 400 din za stot brez premije. Isto velja za oves, rž in ječmen z izjemo pivovarskega ječmena, za katerega je določena cena 500 din za stot. V prodaji pa drobno je bila določena cena za moko od 7 do 25 din.

Zetev se je v Banatu letos začela okoli 20. julija. Kolikor je mogoče doslej pregledati uspehe, je letošnja pšenica izredno dobre kakovosti. Ze v začetku meseca so bile končane priprave za začetek mlačev. Sedaj v Banatu že bučijo mlatilnice. Njih delovanje pa je natancno nadzorovano. Nadajo se, da bo le tako mogoče dobiti natancen pregled o letošnji letini. Nadzorstvo vrše posebni kontrolni organi, ki morajo stalno prisostovati mlačevi.

Vprašanje plačila poljskih delavcev je bilo rešeno na ta način, da so prejeli delavci, ki so delali v akordu, za zetev enega jutra s pšenico posejane zemlje 40 do 80 kg pšenice, med tem ko znaša dnevna meža 15 do 25 kg pšenice obenem z oskrbo. Mlačevi se plačljani različno: moški dobe 20 kg, ženske 16 kg in otroci 13 kg pšenice in hrano. Ce se opravlja mlačev v akordu, tedaj prejme vse strežno osebje mlačilne 3,5% namlatene pšenice in hrano. Ce se ne da hrane, se zviša naturalna dajatev na 4,5%. To velja tam, kjer opravljajo mlačev s parnimi mlačilnicami. Ce se uporabljajo traktorji, se naturalna mezdna dajatev zviša na 7%. Dela se od 4,30 zjutraj do 20,30 zvečer in trajajo do 16 ur. Takoj po opravljeni žetvi morajo kmetje nujno nizko preorati. Vsak kmet je obenem odgovoren, da njegov pridelek ne gre po zlu. Posebno stroge so odredbe glede zavarovanja proti požaru.

Kar se tiče koruze, bi bilo sedaj še prezgodaj delati končne prognoze. Pridelok je

odvisen pač od tega, ali bo pravočasno deževalo in bo rastlina dobila za svojo rast potrebno viago. Setev in gojitev koruze sta bili letos združeni z znanimi težavami: v vlažnih tleh je znanen del semena zgnil in so morali kmetje poniekod sejeti dvakrat ali večkrat. Spravljjanju koruze se bo zato letos precej zaksnilo.

V Banatu so letos posejali 120.000 juter zemlje s solnicicami. Seme je dobro izkilio. Ob dobrih vremenskih prilikah pričakujejo znanen pridelek. Tudi gojitev sviloprek kaže napredek. Banat je že pred leti pridelal veliko količino kokonov in jih izvažal. S propadom ene svile pa je v tej panogi banatskega gospodarstva nastopila huda kriza, tako da so mnogi opustili gojitev svilopreka. Letos je bila gojitev svilopreka znova organizirana po vsej Srbiji, posebno pa se v Banatu. Prtegnilo se je k delu zlasti šolsko mladino. Da bi jo izpodbudili, se organizirali posebne rejske tekme med šolami. Prevezemena cena za kg kokonov znaša 50 din.

V zadnjem času skušajo v okviru gospodarskega načrta dvigniti v Banatu tudi živnoredje. Po približni cenitvi so letošnjo pomlad redili v Banatu okoli 400.000 pršičev. Računajo, da je to število poraso oziroma bo poraso do jeseni na 700.000. O številu druge živine zanekrat ni na razpolago podrobnejših podatkov. Stremi se pa za uplenitveno domače živine z uvozniimi piemenskimi živalmi.

Dograditev novih poslopij v Beogradu

Na raznih velikih javnih poslopijih, ki v času lanskih vojnih dogodkov se niso bila v Beogradu dograjena, so sedaj obnovili delo in jih bodo v kratkem dogradili do konca. Tako so se zidari sedaj znova poslavili na dveh velikih klinikah in drugih stavbah namenjenih za zdravstveno storitev. Tudi veliko posloplje ministristva za javna dela bo sedaj dogotovljeno. Istočasno obnavljajo poslopja, ki so bila poškodovana med vojno. Predvsem delajo na obnovitvi raznih palac, v katerih so nastanjena ministrstva.

DNEVNE VESTI

— Na polju slave je padel v bojih proti balkanskim upornikom kapitan Peter Gueritor, star 40 let. Pokojnik je izšel iz 17. bataljona Črnih srajc in je bil pozneje prideljen oddelku metalcev plamenov. Rodom je bil pokojnik iz Cremon. Bil je vnet pripadnik fašista.

— Biseromašnik. Razmeroma redki jubilejne verniki maše ju praznovati te dni mons. prof. Ivan Longoni. V Canzu pri Comu je daroval svojo biserino mašo. K slavnosti so prihitele slavljenčevi številni nekdanji dijaki in podprincani.

— 3500 vernikov v papeževi avdijenciji. V svoji glavnih avdijencijih je sprejel papeže dne 3500 vernikov. Med njimi so bili vojaki s častniki in vojaškimi kaplani, ranjenici in pobahijenci, ki se zdravijo v rimskih bolnišnicah Celio ter Principi di Piemonte, nadalje 50 hrvatskih mladeničev in mladenki, ki jih je vodil rektor hrvatskega narodnega kolegija v Rimu, 300 parov mladoporočencev iz vseh delov Italije, nadalje 500 sester, pripadajočih najrazličnejšim ženskim redovom. Papež Pij XII. je ob tej prilici spregovoril in jo zlasti predocel razmerje, ki bodi med gospodarji in posli v dobro urejeni družini. Ob zaključku je vsem podelel svoj blagoslov in še potem se nekaj časa zadržal v razgovoru z voinimi ranjenimi in poskodovanci.

— Dečkova smrt pod planinsko skalo. V planinah nad Valsavironi pri Bresci se je vzpenjal kvisil 15-letni Tomáš Macri, ki se je nenadoma utrgala s strme stene velika skala, ki je potlačila nesrečnega dečka z vso svojo težo k tlotu. Revček je imel poškodbe po vsem telesu, več udov je bil polomljenih. Kmalu zatem je izdihnih.

— Zaročenec petih zaročenk je poročil — šestoto. Pri policijskem komisariatu v Milenu se je predstavil G. T. s petimi zaročenkami. Mladič, ki je po poklicu trgovski potnik, je pojasnil, da je prišel zaradi tega v navedeni urad, da pojasni, da je vseh pet dečkij z njimi zaročenih in da se ne more odločiti, katero od petih bi poročil. Seveda so bile dečkice razočarane in so pustile svojega zaročenca samega. Toda kmalu se je pokazalo, da je imel G. T. povsem drugi namen. Hotel se je namreč prepričati, če je katem od petih zaročenek boljša ali slabša od nove, šeste zaročenke, ki jo je potem resno poročil.

— Nova žrtev planin. V strminah nad Val di Fassa nad Trentom so lezli po strminah navdušeni hribolaci Gino Doville iz Moene in trije njegovi tovarisi. Med vzpenjanjem so hoteli dosegli Sello. Pri prečkanju neke strme očine je stopil Doville na skalo, ki se je odkrušila. Nesrečne je strmoglavlji v prepad, kjer so ga tovarisi našli mrtvoga in vsega pobitega.

— Trojčki. V Buttrui pri Udinu je rodila Italija Peruzzi trojčke in sicer dve hčerkici in sinčka. Hčerkice sta zdravi, sinček pa je kmalu po porodu umrl. Mati in hčerkice so v udinski porodniščici.

— Junaška mladenka ga je rešila iz reke. Po Luiza Oridi je bila s svojimi sinovi reki Po, kjer so se hladili. Njen devetletni sin Pasqualino pa se je preveč oddalil od nabrežja, vodna struja ga je potegnila proti sredini, deček se je pricel potapljati in bi bil nedvomno utonil, ko bi več bil v bližini 24-letne mladenke Alojzije Celoni, ki se je kar oblečena pognal v reko, zaplavala proti Pasqualinu in ga rešila na suho. Vsi, ki so bili prica njenemu hrabremu reševanju, so ji čestitali. V reki Adige pa je utonil 15-letni Jasip Michelini iz Suzare pri Mantovi. Predno so mu tovariši mogli pomagati, ga je reka zagnila. Njegovega trupla se niso našli.

— Umrl je klarinist virtuo. V Milanu je umrl prof. Alojz Amadio, ki je slovel kot klarinist virtuo. Bil je prvi klarinist milanske Scale in se je nedavno vrnil z uspešne koncertne turneje po Nemčiji, kjer je nastopal skupno z odličnim pianistom Gleškinom.

— Iz morja rešeni gospodinci. Na rimskem Lido sta se kopali 24-letna Klara d'Ascensi in 22-letna Antonija Dalbo. Ko sta klicali na pomoč in se že potapljalji, so jima priskočili na pomoč nekateri mornarji, ki so bili med kopali, ter ju spravili na kopno.

— Menil je, da je ustrelil brata, pa je umrl na begu. V Resini pri Napoliju je mladi Ivan Madonna čistil samokres. Samokres se je po nesrečnem naključju sprošril. Pri tem je bil obstreljen njegov brat, ki je bil v bližini. Dogodek je mladega Madonno, ki je imel svojega brata zelo rad, tako pretresel, da je bil prepričan, da je brat mrtev, dočim je bil dejansko le obstreljen. Kakor brez umna je Madonna zdrvej iz hiše. Na begu je hotel preskočiti obzidje, da bi prišel na bližnjo ulico. Toda pri tem se mu je spodrsnilo, padel je na tla. Nesrečno naključje je hotelo, da se je pri padcu sprošril samokres, ki ga je bil spravil v žep. Strel je bil smrten, Madonna je kmalu zatem izdihnih.

— Papež Pij XII. za japonske ranjence. Papež Pij XII. je nakazal japonski vladni v Torku 25. avgusta. Pouk po priznanih največjih desetprstnih metodih. Uspeh zajamčen, ker so na razpolago stroji raznih sistemov. Največja moderna strojepisna, 60 pisalnih strojev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevnino. Informacije in prospkte daje: Trgovsko učilšče »Christoforovo učni zavod«, Ljubljana, Domobraska cesta št. 15.

IZ LJUBLJANE

— Ij Dva poletna dneva ob koncu pasijon dñi. Herschlova vremenska napoved ob lunini spremembni preteklo sredo se menda v splošno zadovoljstvo ni uresničila. Mesto dežja in spramenljivega vremena smo dobili zopet lepo sončne dneve, ki nas zopet opozarjajo, da je še vedno poletje. Maksimalna temperatura je v zadnjih treh dneh zopet zelo visoka, čeprav ne doseže več maksimalne temperature julijskih dñi. V sredo so v Zvezdi zabeležili 26,8, v četrtek 28,8, včeraj pa 28° C. Podobno se je razvijala tudi minimalna dnevna temperatura. V sredo se znašala 15,6, v četrtek 13,8, včeraj 14,8, danes zjutraj pa 14,0° C. Zračni pritisnik je nekoliko popustil. Vendar nam moglene jutra še vedno obeta lepo, sončno vreme.

— Ij Deržajeva razstava akvarjev v Obersnelovi galeriji ostane odprtia le še nekaj dni. Slikar je ljubitevem in poznavanjem umetnin tokrat pokazal toliko izbranih lepot, da so ga navzeli težkim časom nagradili s številnim obiskom in odkupom. Zato vabimo vse, ki si njegove razstave se niso ogledali, da bo čim prej store, ker to razstava zaprta nepreklicno 28. t. m. ob 1.50.

— Ij Chianti original »Ruffino« toči od danes dalje gostilna Lovšin.

— Ij Škatle za pakete dobite najceneje v kartonazi na Emonski c. 2 (v Jelainovi hiši).

— Ij Za dijake-inje srednjih, strokovnih in ostalih šol prične v torku 25. avgusta posebni enomesecni strojepisni tečaj. — Pouk po priznanih največjih desetprstnih metodih. Uspeh zajamčen. Največja moderna strojepisna, 60 pisalnih strojev. Učnina zmerna. Vpisovanje dnevnino. Informacije in prospkte daje: Trgovsko učilšče »Christoforovo učni zavod«, Ljubljana, Domobraska cesta št. 15.

— Ij Svojki kapetana Daniela Oblaka najkoga pošlo na magistrat, kjer ho v predsedstvenem tajništvu dobil njegovo sporečilo.

— Ij Cepite se zemni proti tifusu, saj dobitje lahko začítja popolna brezplačno do kraja meseca vsak dan od 8. do 9. ure v mestnem fizičkiju v Mestnem domu.

STANOVANJE V REDU

— Vaš mož je torej držal stanovanje v redu, ko ste bili na počitnicah. Ali ga je to delo veselilo?

— Pravi, da ga je, samo papiga se je ta čas naučila strašno prekliniti.

V TRGOVINI

— Četr kilograma sira, prosim, — pravil deklica.

— Ali želite še kaj?

— Da, mamica prosi, da bi zavili sir v nadaljevanje poversti, ki sta nam včeraj v nju zavili milo.

NERAZLOČNA PISAVA

— Od zdravstvenega komisarija inž. Marija Feletija in občini Codigoro, ker je dovolil mleti večje količine žita, kakor so dopustne v smislu navodil ministra za poljedelstvo in gozdarstvo. Provinčionalno vodstvo občine je bilo poverjeno kapitano Santiju.

— Najmlajši italijanski bojevnik je 16-letni avantgardist Mario Crescenzi, ki je prispel te dni z vzhodnega bojišča v Rim. Dobil je rekonvalsentni dopust, da bo okrevl od bolezni, kjer je dobil v izvrševanju težkih dolžnosti na vzhodnem bo-

— Od zdravstvenega komisarija sem prejel pismo, ki je pa pisano tako nerazločno, da ga ni mogoče prečitati.

— Moral bi ga bil poslati v lekarino.

— Saj to sem tudi storil.

— No in?

— Sluga se je vrnil s stekleničico in mi povedal, da stane 50 lir.

GRADA NAVADA

— Moja žena ima zelo grdo navado. Ničoli ne gre pred tretjo uro zjutraj spati.

— Kaj pa počenja tako dolgo?

— Mene čaka.

KLUB

— Vse je v redu.

Kavkaz je obljuhljena dežela poljedelstva

Pridelovanje bombaža, riža, čaja, tobaka in južnega sadja — Nedogledne možnosti razvoja

Azi v Da gestanu

Med Črnim in Kaspijskim morjem se razprostira izredno rodovitna pokrajina, ločena po Kavkazu v dva dela. To je Kavkazija, severno od mogočnega kavkaska gorovja ležeča pokrajina s podobnimi podnebno zemljeprisnimi razmerami kakor v Ukrainski in na Krimu, ter južno od pogorja ležeče, pod sredozemsko subtropičnimi podnebnimi vplivi stojeca pokrajina, bistveno različna od severne. Kavkazija je ena najbogatejših žitnic Evrope, a vendar se je v zadnjih 25 letih zelo malo pisalo o tej bogati deželi. Pred prvo svetovno vojno so pa prihajali kavkaski pridelki v vse kraje Evrope, in v ruskom izvozu so igrali važno vlogo.

Orientalski tobak

Po boljševiški revoluciji je doživelova Kavkazija burne čase. Najprej je bilo močno opustošeno, potem se je pa njegova agrarna struktura bistveno izpremenila. V zadnjem desetletju je nastala tu zopet žitnica, toda poleg prejšnjih kultur, žita, koruze, grozdja in drugih poljskih pridelkov stopajo vedno bolj v ospredje posebne kulture, ki krijejo v veliki meri potrebo Sovjetske zvezze na važnih subtropičnih pridelkih. Za posebne kulture je prikladen južni del Kavkazije, odprt proti jugu in zavarovan proti mrzlim severnim vetrovom po kavkaskim gorovjem. Pa tudi v severnem delu, zlasti v krajih blizu morja, še uspevajo posebne kulture, med katerimi je treba omeniti zlasti bombaž, riž in tobak.

Velikega pomena je že od nekdaj pridelovanje tobaka v Kavkaziju. Največ tobaka pridelujejo v severnem delu Kavkazije v Georgiji, Armeniji in Azerbajdžanu. Leta 1939 je bila tu s tobakom zasejanega že 80.000 ha, polja ali 80% vseh tobačnih nasadov Sovjetske zvezde. Na Kavkazu sade po pretežni večini izrazite vrste orientalskega tobaka; semet tega tobaka izvira iz Turčije. Letni pridelek znaša 60 do 70 milijonov kg. Kavkazija je tudi največji proizvajalec orientalskega tobaka na svetu.

Bombaž in čaj

Druga zelo važna posebna kultura je bombaž. Pridelovanje ga v Kavkaziju že od pravdavnih časov. Pred prvo svetovno vojno je pridelovanje bombaža naglo napredovalo. Leta 1909. so zavzemale bombažne plantaze v severnem delu Kavkazije okrog 70.000 ha, okrog leta 1914. pa že 164.000. Med vojno in revolucijo je pridelovanje bombaža močno nazadovalo, potem se je pa zopet naglo dvignilo. Leta 1924. so obsegale bombažne plantaze 142 tisoč ha, zdaj pa zavzemajo že okrog 300 tisoč ha. Pridelok bombaža na hektar je zelo različen, kakor je pač obdelana, zlasti namočena in pognojenja zemlja. Mnogo je odvisno od melioracije. V nekaterih krajih pridelava na hektar samo 1.6. v drugih pa do 10 metrskih stotov bombaža. Vodilno mesto v pridelovanju bombaža v Kavkaziji zavzema Azerbajdžan. Pridelovalci sejejo vedno več prvorstnega egiptskega in ameriškega bombaža.

V zadnjem času pridelujejo v Kavkaziju tudi vedno več čaja. Pridelovalci so ga začeli pred 100 leti. V začetku prve svetovne vojne so zavzemale čajne plantaze okrog 900 ha, zdaj pa zavzemajo že okrog 50.000 ha. Pridelok znaša letno okrog 45.000 ton in tako je Kavkazija na šestem mestu med dejelami, kjer se prideluje čaj. Čajne plantaze so večinoma v južnem delu, kjer je podnebje vroče in kjer se razprostirajo v črnomorskih pasovih deloma še pragozovi. Tu je tudi več velikih

podjetij za sušenje in mešanje čaja. Kavkaski čaj je igral v Sovjetski zvezni zadnji leta vedno večnejšo vlogo. Carska Rusija je uvažala večino čaja, ki so domačo raboro in tudi za izvoz v zapadno Evropo preko Kitajske in Sibirije. Ruski čaj je bil znan in čisan po vsej Evropi. V resnici je pa bilo pravega ruskega čaja zelo malo. Ime se je prijelo čaja iz raznih dežel zato, ker ga je uvažala Evropa preko Rusije. Čaj namreč precej skrدوuje, če ga prevažajo po morju, ker se neneče vlage in s tem znatno trpi njegov okus.

Pomota je rodila „drugo fronto“

Kako je nastal ta izraz? — Zahteva, ki je spravila Churchilla in Roosevelta v hudo zadrgo

Zadnje čase se je mnogo govorilo in pisalo o tako zvanem drugem frontu. Kakor mnogi drugi, je tudi to nov izraz, ki ga srečujemo vsak dan v raznih poročilih in po radiju. Kje in kako je nastal ta izraz? Nekako mesec dni po izbruhu nemško-ruske vojne je prišla v Anglijo sovjetska delegacija, ki naj bi se z Angleži dogovorila glede skupne borbe proti Nemčiji in državam osi. Klan te delegacije je bil tudi mladi sovjetski major Lebedev. Bil je na glasu kot eden najboljših sovjetskih specialistov za tanke in on naj bi vodil pogajanja glede dobave angleških tankov za drdečo armado. Angleži so se hoteli pred njim postaviti in so ga vodili po svojih tovarnah za izdelavo tankov. V neki tovarni so njemu na čast priredili zborovanje. Sili so ga, naj bi tudi on spregovoril nekaj besed. Lebedev se je tega branil, češ, da je zelo slab govornik. Končno pa je le stopil na improvizirani oder in dejal: Miliioni Rusov se bore proti skupnemu sovražniku na fronti. Tudi vi ste na fronti, na drugi fronti, ki mora postati močnejša in vedno močnejša.

Krilatica o drugi fronti je tako prišla v liste, a je hitro spremnila svoj prvič pomen. Dočim je major Lebedev misil z drugo fronto delovno fronto po tovarnah, je tisk začel slikati drugo fronto kot vojško fronto, ki naj nastane poleg vzhodne fronte, da bi to fronto razbremenila. Londonškim krogom je bila takrat razlagata druga fronta takoj skrajno neprijetna. Angleži so pač pripravljeni prodajati svoje tanke Rusom, nikakor pa jim ne diši, da bi zanje prelivali svojo lastno kri. Toda, kakor vedno, so znali Churchillov prijatelj izkoristiti tudi to priliko, da se ostresco prevelikih obveznosti. Pod prevezo da morajo pripraviti vojne potrebštine za drugo fronto, so reducirali dobave Sovjetom. Tako je govor majorja Lebedevega docela zgrisel svoj cilj in rodil bas nasprotne uspeh, kakor pa so ga v Moskvi pričakovali in ameriškega bombaža.

Toda tudi v Moskvi niso držali spričo tega postopanja rok krížem. Ko so začeli pred 100 leti. V začetku prve svetovne vojne so zavzemale čajne plantaze okrog 900 ha, zdaj pa zavzemajo že okrog 50.000 ha. Pridelok znaša letno okrog 45.000 ton in tako je Kavkazija na šestem mestu med dejelami, kjer se prideluje čaj. Čajne plantaze so večinoma v južnem delu, kjer je podnebje vroče in kjer se razprostirajo v črnomorskih pasovih deloma še pragozovi. Tu je tudi več velikih

Važno vlogo igra v Kavkaziji tudi pridelovanje riža. Ta panoga poljedelstva se je zelo nacio razvila, tako v severnem delu Kavkazije. Sovjetska zvezda dobiva iz tega vira toliko riža, da krije z njim v veliki meri domačo potrebo. Toda vse kaže, da je pridelovanje riža v Kavkaziji šele v začetku svojega razvoja.

Sovjetska agrarna politika je pospeševala v Kavkaziju tudi načrtno rejo sviloprejek. V ta namen je bilo tu zasajenih mnogo murv. Med drugimi posebnimi kulturnimi je treba omeniti, da precej obsežne nasade pomaranč, ki so obsegali predianščin že 17.000 ha na ter vrtnarstvo, obsegajoče blizu 65.000 ha. V Kavkaziju se prideluje tudi začimbne, industrijske rastline in zdravilna zelišča. Celo plutovinski hrast dobro uspeva tu. Leta 1939. je bilo s plutovinskim hrastom zasajenih že 1000 hektarov. Bambusno trsje je zavzemalo v istem letu 650 ha, aleuriti, drevesa, ki dajejo dragoceno olje, znano kot dobro zaščitno sredstvo proti rji, pa okrog 15.800 hektarov, eukaliptovih dreves je bilo v sami Georgiji že 9.000.000.

Iz tega je razvidno, kako izredno ugodni so v Kavkaziju naravnii pogoji za subtropične posebne kulture. Delo na tem važnem polju narodnega gospodarstva se je pa še prav začelo in možnosti razvoja so še nedogledne. Prostrane krajine so še neobdelane, treba pa še izsustiti močvirja, drugod pa poskrbeti za umetno namakanje. Zlasti mnogo bi se dočelo v Kavkaziju pridelovanje bombaža in riža. Rodovitne zemlje je tu še dovolj. Izbralja se v veliki meri še ekstenzivno kot pašniki ali pa se sploh nič ne zmeni za njo, ker ni pridnih rok, da bi prijele za delo.

ganj izgube na staru leta približno 150 gramov svoje normalne teže, ledvice tehtajo namesto 170 samo se 100 gramov. Vranica se skrči približno za polovico. Pri odraslem človeku tehta 200, pri starem pa samo še 100 gramov. Samo en organ je pri tem izzet, namreč srce. Srce ne neha rasti in zato je na staru leta teže kakor v mladosti.

Izvoz grozdja iz Bolgarije

Izvoz namiznega grozdja iz Bolgarije so lani nekoliko oviralne prometne razmere. Letos pa hoče Bolgarija pospeševati izvoz namiznega grozdja. Na tem sta enako zainteresirani Bolgarija kakor tud Nemčija. Da se zmanjša prevozni riziko za bolgarske izvoznike, sta se Nemčija in Bolgarija sporazumeli, da bodo nemški zastopniki prevzemali namizno grozdroje v bližini zelo dobra grozdna letina.

Finančne razmere v Egiptu

Otok novčanic egiptiske Narodne banke je močno narasel

Anglija ima odločilen vpliv na vodstvo egiptiske Narodne banke in tudi s kapitalom je močno udeležena pri njenih poslih. Ta važen gospodarski položaj v izdatni meri pomaga Londonu pri financiranju vojne v Severni Afriki. Anglija si je znala zagotoviti gospodarski in finančni vpliv na Egipt, zlasti pa leta 1922., ko je proglašila njegovo neodvisnost. Znaten del izplačil, potrebnih za stroške angleške vojske v Egiptu, gre preko egiptiske Narodne banke v egiptski valutu. Že iz prve svetovne vojne je v egiptskem bančnem statutu določeno, po kateri se lahko nadomeščajo vojni rezerve Egipta z angleškimi menicami, blagajniškimi zapisi in drugimi jamstvi angleške vlade. To je kritje za egiptsko novčanico.

Zato je razumljivo, da je obtok egiptskih novčanic med sedanjim svetovno vojno ne znotrost narasel. Ob začetku vojne je

bilo v obtoku za 22.200.000 egiptskih funkov, letos ob koncu maja pa že za 53 milijonov. V decembri leta 1938 je bilo v obteku za 20.4, v avgustu 1939 za 22.2, v decembri istega leta za 24.4, predloškim v decembri za 37.3, lani v juniju za 41.4 in letos v maju za 53.8 milijonov. Egiptova Narodna banka je primorana kreditirati Angliji znaten del denarnih sredstev, ki jih potrebuje angleške vojske v Egiptu. Na drugi strani pa Egipt nima od tega nobene koristi in nobene možnosti, da bi zboljšal svoj položaj vsaj v pogledu preskrbe prebivalstva z živiljenjskimi potrebnostmi. Ta položaj je se med sedanjo vojno še znatno poslabšal, kajti uvoz živiljenjskih potrebnosti v prvi vrsti ni odvisen od kupne moči egiptskega prebivalstva samega in tudi ne od deviznega položaja egiptiske Narodne banke, temveč od dejanskih uvoznih možnosti.

Kaj je človek?

Nobeno drugo bitje na svetu ni tako mirzerno kakor človek (Homer.)

Clovek je sen sence. (Pindar.)

Clovek niha v omahaju do dobrega k zlu. (Sophokles.)

Clovek si! S tem je že dovolj povedano.

Tako pogosto kakor on, se ne spreminja nobena žival. Zdaj se dvigne, zdaj zopet omahne globoko. (Menander.)

Ali spada tudi človek med živali? Kako bi ne? (Platon.)

Clovek je boljša kreatura od neba in zemlje v tem, kar je v njih (Luther.)

Količna umetnost je človek! Kako plemenit po razumu! Kako neomejen po sposobnosti. (Shakespeare.)

Clovek ne doseže ničesar, pa naj živi še tako dolgo, razen da ga pozabijo, čim ga zagnre zemlja. (Logau.)

Največje čudo na svetu je vendarje človek, saj lahko postane bog ali vrag. (Angelus Silesius.)

Nesrečno srednje bitje med angeli in živalmi. Bahš se z razumom, pa ga nikoli ne uporablja. (Albrecht von Haller.)

Kaj je človek? Vsekakor ne to, kar si domišljajo, da je, namreč krona stvarstva. (Raade.)

Clovek, kje pa je? Preslab za boga, predeber za nestvor. (Lessing.)

Clovek je vedno namen, nikoli pa sredstvo. (Kant.)

Clovek je že po naravi tako domišljav, da se smatra za edini cilj božjega nehnja. (Kant.)

Cim se človek rodi, že začne umirati. (Star pregovor.)

Francija nadzoruje proizvodnjo gumija

S posebno uredbo francoskega ministra za kolonije je bilo uvedeno državno nadzorstvo nad severnoafriško proizvodnjo gumija. V Parizu bo organizirano posebno zastopstvo, ki bo nadzorovalo celotno francosko proizvodnjo gumija.

Zunanja trgovina Slovaške

Na Slovaškem je zadnje čase gospodarsko življenje bilo zelo razgibano. Pred pogajanjem z Italijo, ki so privela do povečanja letnega izvoznega kontingenta od dosegajočih 600 na 800 milijonov krov in do spoznega glede cen, so se pričela trgovinska pogajanja s Srbijo. V slovaški zunanji trgovini stoji Italija na prvem mestu. Srbija je zainteresirana v prvi vrsti na kmetijskih pridelkih, mineralnih oljih, lesu in lesnih izdelkih. Za drugo polje tekočega leta je bil določen slovaški izvozni kontingent na 37 milijonov švicarskih frankov.

V Bratislavni so se pričela prejšnji tedeni tudi trgovinska pogajanja med Slovaško in

Lady Crowan, žlobudrava, vsiljiva klepetulja, ki je stanovala v Kerrithu, je načela pereči predmet. V razgovoru je bil nastopil eden tistih presledkov, ki tlačijo vsako svetko družbo, in ko sem pogledala Franka, sem že videla na njegovih ustnicah neogibno, žaltavo opazko o »tihem angelu«; tedaj pa se je lady Crowan, s koščkom torte na krožničku, obrnila k Maksimu, ki je tisti hip slučajno stal zbranev nje.

»Oh, gospod de Winter, že davno sem vas hotela nekaj vprašati. Povejte mi, ali ni upanja, da b' spet uvedli manderleyski plez v maskah?« Tako govorč je nagnila glavo in pokazala dve vrsti bleščečih belih, a preveč štrlečih zob, kar je pomenilo očarljiv nasmešek. Hitro sem pobesila glavo in se skrila za čajnikom, delajo se, kakor da oplakujem svojo skromni obolj v razgovoru ter mi odvzemam del odgovornosti. Maksim je bil ves čas v nasprotnem koncu sobe: kazal je staremu brašudu neko knjigo, razlagal slog te ali one slike ter igral vlogo vzornega gostitelja, kakor je znal samo on. Zadeva s čajem je bila postranska reč, ki ga ni zanimala. Njegova skodelica čaja se je hladila na mizici za cvetlično vazo; na meni, ki sem stata rdeča kakor mak za svojim kotičem, in na Franku, ki je pogumno rokaval s pladnji kolačkov in španškega kruhka, je bila skrb za telesni blagor množice.

Dve, tri sekunde so minile, preden je Maksim odgovoril. »Prav res da že nisem pomislil na to,« je rekel z mirnim, pokojnim glasom. »Niti ne verjam, da bi bil pomislil kdo drug.«

»Oh, verjemite mi, da mi drugi vasi mislimo, in še kako,« je odvrnila lady Crowan. »To je bil dogodek, ki nam je dajal vse poletje opravka. Ne morete si misliti, kakšno veselje smo imeli. Ali vas res ne bi mogla pregoroviti, da ga znova vzamete v pretres?«

D. Du Maurier:

73

Kdo ve, ali mi bo povedal, kaj sta pravkar im